

שורש הארת פורים בהארת הברה שקדם לבריאה [ועבודתנו למעשה]

נעשה "ורבים מעמי הארץ מתיידיים".
נתבאר א"כ שיש ז' הסתרות לאור, העננים, הפיזור, התערובת, והנרתיק, ולפי"ז בהארה של פורים מלבד מה שהוסרו ההסתרות של העננים והפיזור, כידוע מדברי רבותנו שהאור של פורים הוא האור שלעת"ל שעתיד הקב"ה להוציא חמה מנרתיקה, א"כ הוסר גם הנרתיק, שזה המגילת אסתר שכידוע היא מלשון גילוי ההסתר. [וזה יתר על האור של חנוכה שהוא במדרגת נר מצוה, נר-תיק, בפורים זה יוצא מן הנרתיק] שזה הגילוי של הפְּרָה פְּחָמָה, שארז"ל שרשעים נידונים בה, זה השורש למה שהִקְרָגוּ הַיְהוּדִים וְאָבְדוּ, וְהָרַג בְּשִׁנְאֵיהֶם שזה מכח הארת החמה בבחינת וְלִהְיוֹת הַיְהוּדִים עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה, שזה הארת העתיד בהוה, ואז הָעִיר שׁוֹשָׁן צִהְלָה וְשִׁמְחָה, צהלת הפנים בבחינת חֲכָמָת אֲדָם ית' ע"כ שלימות ההארה היא למעלה ממדרגת הברה, אלא במדרגת הרז, וכשארז"ל חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע, בבחינת נכנס יין יצא סוד (עירובין ס"ה ע"א) א"כ מתגלה הרז, שהוא האור של יום ראשון שגנזו הקב"ה לצדיקים לעת"ל וע"י המגילה הוא יוצא ומתגלה, וארז"ל שהאור של יום ראשון אינו בריאה חדשה אלא הוא אור שהיה כבר והמשיכו הקב"ה לתוך העולם, כלומר שהאור של יום ראשון אינו במדרגת **ברא**, אלא במדרגת **ברה**, אך לא ברה כחמה שזה האור של יום רביעי, אלא מלשון של **בה אור**.
איתא בחז"ל שכל מקום שנאמר במגילה המלך סתם, זה מלכו של עולם, ויש שיטה נוספת שגם כשנאמר המלך אחשורוש, זה קאי על מלכו של עולם, ומצד כך אחשורוש נקרא כך מלשון אחור וראש בסוד אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמְבַלְעֵדֵי אֵין אֱלֹקִים (ישעי' מד ו'), כלומר שכל המגילה היא גילוי המלכות של מלכו של עולם, אך לא מצד המלכות שהיא מכח הנבראים, אלא המלכות שקדמה לעולם,

דברים המעלימים את אור החמה, דברים המסתירים כדוגמת עננים, והנרתיק של החמה, וההסתר היותר עמוק זה עצם כך שהאור מתפזר ואינו מאיר באופן מאוחד, כדוגמת נץ החמה שהאור מאיר רק באופן של ניצוצות, ובהקבלה לחכמה, החכמה היא כ-חמה, חֲכָמָת אֲדָם תִּאִיר פְּנֵיו (קהלת ח' א'), אָמַר לְחֻכְמָה אֲחֹתִי אֶת (משלי ז' ד') אם ברור לך הדבר כאחתך שהיא אסורה עליך אמור, כלומר חלק ממציאות הארת החמה זה הארה ברורה, וההפך מברור זה **תערובת**, אך מלבד החיסרון שזה מעורב זה נעשה גם **מפוזר**, והפיזור גורם שהאור לא יאיר בשלימותו, דוגמא ברורה לכך, לְשׁוֹנוֹ עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרֵד בֵּין הָעַמִּים בְּכָל מְדִינֹת מְלֻכּוֹתָהּ (אסתר ג' ח') כלומר דמלבד מה שהוא מפוזר בכל המדינות, מחמת שיש שם עמים והם מתערבים בהם אז הם נעשים נפרדים. וכך באור הפיזור גורם שהוא מאיר באופן של חלקים ולכן ההארה אינה בשלימותה, ולפי"ז בהצלה שהיתה, לַיְהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה (שם ח' טז') חזרו ונתקנו ב' ההארות, שזה הפרזים והמוקפים, ההארה של הפרזים זה שהאור מאיר אך עדיין באופן מפוזר, ולמעלה מכך במקופים חומה [מלשון חֲמָה] ההארה היא בתוקף של חמה, שזה האור השלם, ובלשון פשוטה, אסתר מלשון איסתהרא - לבנה, ובליל ט"ו היא מאירה יותר מליל י"ד, כיון שבט"ו סיהרא באשלמותא, אך יתר ע"כ האור של הלבנה מגיע מהחמה, בבחינת אָמַר לְחֻכְמָה אֲחֹתִי אֶת, שאחות מלשון איחוי הפך הַנִּיקְרָע מְדַכֵּי אֶת בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שֵׁק וְאָפַר (שם ד' א'), מתגלה בהצלה ההארה של החמה, הַאֲחֹתִי אֶת, ודיקא על ידי מרדכי ואסתר שהיא אֶסְתֵּר בַּת דָּדוֹ (שם ב' ז'), שהיא מאוחה ומחוברת איתו, וזה השורש לַיְהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה - אורה זו תורה, זה מהאָמַר לְחֻכְמָה אֲחֹתִי אֶת של מרדכי ואסתר, זה עומק מדרגת הפְּרָה פְּחָמָה.
ויתר על כן כח ההעלמה של תערובת, היפך מעורב בין העמים,

שורש המילה ברה זה פְּרָה פְּחָמָה (שה"ש ו' י'), שזה מלשון בהירות, וכמו החמה שכאשר אין דבר המסתירה כגון עננים, והיא בתוקפה [שזה בחצות היום] זהו פְּרָה פְּחָמָה. פְּרָה בגימטריא רז, שזה שורש האור, וזה האור של יום ראשון שגנזו [רז] הקב"ה לצדיקים לעת"ל, שאדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו. וכן בגימטריא אור, שזה התפשטות האור וזה האור של יום רביעי שהתחלק לחמה ולבנה, ועליו נאמר פְּרָה פְּחָמָה.
איסתכל באוריתא וברא עלמא, האיסתכל היה באור אוריתא, אך הברא שנעשה מכח האור הוא העלמא - ההעלם, כלומר שקודם היה אור, ולאחמ"כ נעשה ברא - בר א', שנעשה בריאה והאור נשאר בחוץ, וככל שהאור יתפשט לעלמא כך הבריאה תעשה פְּרָה פְּחָמָה, וזה כל **עבודתנו** להמשיך את האור של האוריתא לתוך הברא עלמא, ואז במקום שיהיה ברא שזה **בר א'** יהיה פְּרָה פְּחָמָה, וזה תכלית הבריאה, וכשארז"ל עתיד הקב"ה להוציא חמה מנרתיקה, [שהנרתיק הוא שורש הכיסוי של החמה שהוא העלמא המעלים את האור שזה מה שגנזו הקב"ה, וכן מה שהאור נעשה למאורות ביום רביעי], צדיקים מתרפאים בה - שזה מי שלא האיר את האור הזה בתוקף הוא עדיין יצטרך ריפוי, ומתעדנים בה - זה אלו שעבדו לגלות את האור הזה בתוקף בתוך האי עלמא הם יתענגו על הגילוי השלם שלו, ורשעים נדונים בה, שנעשה מאור 'אור' בלשון ארמית ששורף. וא"כ עבודתנו היא להאיר כמה שיותר את אור החמה בעולם וע"י להאיר את הוצאת החמה מנרתיקה.
המילה שלפני ברה זה **אדק** [שענינו אחדות של שני דברים נפרדים], והמילה שאחריה זה **גוש** [שענינו אחדות גמורה בין דברים נפרדים והפיכתם לגוש אחד], שניהם בחינות של צירוף וחיבור, כלומר שזה שלימות הארת הברה הצירוף השלם, והביאור בזה דהנה יש ד'

בעצם או רק כלפי האדם שזה מפוזר לו
כי זה רק מקיף לו, דהרי לכאורה המקיף
הוא אור יותר ברור?

תשובה: בדרך כלל מקיף זה הגדרה
למה שנמצא סביב האדם, ולכן הוא אינו
משיגו בשלימותו, והפך הפנימי שמושג
המקיף אינו מושג ולכן הוא מתפזר
יותר. ויש הבחנה של מקיף דמקיף, שאף
שהמקיף לא מושג לו הוא לא מתפזר כי
הוא רואה אותו רק בכלליות ולא את
הפרטים. ומלבד כך זה תלוי היכן האדם
חי, אם הוא חי בפנימי והמקיף מאיר
לתוכו, אז שייך פיזור, אך מי שהוא חי
במקיפים שם הכל ברור לו ללא שום
פיזור.

המשך שאלה: מה הכוונה חי במקיפים,
הרי עד כמה שהוא השיג את האור זה
נעשה כבר פנימי?

תשובה: יש יושר ויש עיגולים,
מצד היושר עבודתנו להפוך מקיפים
לפנימים. אך העבודה מצד העיגולים
היא עבודה של ביטול, ששם העבודה
היא להפוך כל פנימי למקיף, להפוך
מנדע לשלא נדע, שזה נקרא מהודו ועד
כוש, סוד ההודאה, דכשהוא מודה הוא
בטל, שזה כל עבודת המקיפין להתבטל
למה שלמעלה מהשגתו, ומי ששורש
נשמתו היא תפיסת הביטול הזו הוא
נקרא חי במקיפין.

[עבור המערכת נושאי השיעור: ברה
ברא חמה לבנה בהירות ענן רז סוד גנו
אור בר נרתיק פיזור אדק גוש אחות
אוחי חכמה נץ תערובת פרוזים מוקפים
פורים גלוי הסתר צהלה מלך מלכות
אחשורוש אחר ראש שם גלגול היפוך]

יש לשים לב שתמצית זו הינה טעימה
בלבד מן השיעור ופחותה באין ערוך
משמיעת השיעור עצמו.

שו"ת לאחר השיעור

ענין הויה שקדמה לבריאה

שאלה: מה שנתבאר שבמגילה לא נזכר
שם הויה מחמת שזה מלכות שקדמה
לעולם, האם האור שקדם לבריאה אינו
אור של הויה?

תשובה: לאור שקדם לבריאה יש
שתי יחסיות, יש את מה שהוא קדם
ביחס לבריאה, ויש את מה שהוא קדם
לבריאה אך לא ביחס לבריאה, ואין
לנו מילים להגדיר אותו, אז מגדירים
אותו שקדם לבריאה. אז מצד מה שהוא
ביחס לבריאה, הוא באמת האור שקדם
לבריאה והוא שורש להויה. אך מצד מה
שהוא קדם בעצם אז הוא אינו שורש
לבריאה כלל, ולא שייך בו שם הויה.

ענין גלגול האותיות שאין בהם השכלה

שאלה: מה הענין של גלגול אותיות
שאין בהם משמעות?

תשובה: גלגול צירוף שאינו מובן
הוא בוקע את כל ההעלמים גם בדבר
שאינו מושכל ולא מובן, וזה תכלית
הידיעה שנדע שלא נדע, ומקביל לכך
חייב איניש לבסומי בפוריא, ובפרטות
לעניננו למעשה זה לצרף צירופים
שאין להם הבנה, זה נקרא חייב איניש
לבסומי, וזה ליהודים היתה אורה - זו
תורה, לעסוק בתורה הזו וזה ה"ונהפוך
הוא" הפנימי בשורש האוריתא עצמה.

ענין מקיף ופנימי בפורים ובכללות

שאלה: נתבאר שבפורים האיר האור
באופן מאוחד היפך הפיזור, ומאידך
נתבאר שמאיר אור הלא ידע שהוא אור
מקיף, ואור מקיף הוא מפוזר (כמש"נ
בשיעור ע"ח), האם הכוונה שהפיזור
באור מקיף הוא רק מצד הכלי אך
כשלעצמו הוא מאוחד?

תשובה: ודאי שבפורים מאיר גם האור
פנימי ולא רק האור מקיף, וכדוגמת
פרזים ומוקפין, וזה נכון שהמוקפין
חומה יש להם כלי בפועל ולכן האור
מאוחד, משא"כ הפרזים שם האור מקיף
ללא חומה ולכן הוא מפוזר.

המשך שאלה: האם האור מקיף מפוזר

וכמ"ש אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר
נברא, שמצד כך בעל כרחכם אני מלכם, וזה
מתגלה בפורים כשארז"ל [לחד מ"ד] מעמיד
עליהם מלך קשה כהמן ומיד הם נגאלים
(סנהדרין צ"ז ע"ב), ונהשורש למלכות לאחר
הבריאה הוא משארז"ל כל מעשה בראשית
נבראו לדעתן נבראו לצביונן נבראו (ר"ה
י"א ע"א) וא"כ כל דבר בראשית בריאתו
קיבל עליו מלכות שמים, אך במגילת אסתר
מתגלה האני ראשון ואני אחרון מלכות
שקדמה לעולם, ולכן כידוע במגילת אסתר
אין שם הויה ואדנות ושאר שמות, מחמת
שהשמות הם גלוי המלכות התחוננה. וכן
זה השורש לְהַשְׁמִיד לְהַרְגַּ וּלְאַבֵּד אֶת כָּל
הַיְהוּדִים (ג' יג') מחמת שמתגלה המלכות
שקדמה לעולם שמצידה לא נצרך בריאה
להמליך את הקב"ה.

וכאשר הם קיבלו מלכותו ובטלה
הגזירה, אין זה קבלת המלכות
התחוננה, אלא הם קיבלו עליהם את
המלכות שקדמה לעולם. וההארה הזו היא
פנימיות כל המגילת אסתר, לְהַשְׁמִיד הַיְהוּדִים הַיְתֵה
אוֹרָה - אורה זו תורה, זה גלוי של תורה
דלעת"ל, שזה המגילת אסתר. דכידוע קודם
שנברא העולם היה "הוא" ושמו אחד, "הוא"
ושמו לבדו, מגילת אסתר מגלה את ההוא,
מי הוא זה ואיזה הוא, לפני שיש התגלות
של שם, לפני ההוא ושמו, וזה הפי תורה
מְאַתֵי יִצְאָ (ישעי' נא' ד') שיתגלה לעת"ל,
ובמדריגת תורה כזו אין התגלות של שם.

ככל שדבקים יותר באור של
לְהַשְׁמִיד הַיְתֵה אוֹרָה - אורה זו
תורה, שזה בעיקר מגילת אסתר, אז דבקים
בתורה השורשית של כל הבריאה כולה
שהיא תורה שקדמה לעולם כלל. שזה
תורת וְנִהְפֹךְ הוּא (ט' ב') שזה היפוך וגלגול
האותיות, כידוע מהבעש"ט להפוך צרה
לצהר, שזה השורש של קדמה לעולם, וא"כ
הְנִהְפֹךְ הוּא שורשו הוא באסתכל באוריתא
של גלגול האותיות, ובעיקר צירופים שאין
בהם דעת בבחינת עד דלא ידע בתוך התורה
עצמה, זה הדבקות למעשה באור של ימי
הפורים לְהַשְׁמִיד הַיְתֵה אוֹרָה, אור של ברה,
אך למעלה מהחמה, במדריגת אדון עולם
אשר מלך בטרם כל יציר נברא.